

Bank Spółdzielczy w Lubyczy Królewskiej
Spółdzielcza Grupa Bankowa

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

Banku Spółdzielczego w Lubyczy Królewskiej

według stanu na 31.12.2019 roku

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy:

Banku Spółdzielczego w Lubyczy Królewskiej

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank został zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000126652. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000501860 oraz NIP 921-000-39-66.

Według stanu na 31.12.2019 r. Bank Spółdzielczy w Lubyczy Królewskiej prowadził działalność poprzez:

- *Centralę w Lubyczy Królewskiej, ul. Kolejowa 14,*
- *Oddział w Lubyczy Królewskiej, ul. Kolejowa 14,*
- *Oddział w Ulhówku, ul. Kościelna 1/ 2,*
- *Filię w Bełżcu, ul. Lwowska 14.*

Zgodnie z zapisami statutu, Bank prowadzi działalność na terenie powiatu tomaszowskiego, biłgorajskiego, zamojskiego, hrubieszowskiego i lubaczowskiego.

Przedstawienie w niniejszej informacji dane sporządzane zostały wg stanu na 31.12.2019 r.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
SGB Bank S.A.	854 000,00	Bank Zrzeszający	NIE
System Ochrony Instytucjonalnej IPS	1 000,00	Spółdzielnia	NIE

II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

- 1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych)

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 0,50%;
- 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych¹ od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 50%;
- 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 45% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie kredytowania klientów oraz grup powiązanych klientów, których zaangażowanie w Banku wynosi 10% i więcej uznanego kapitału, do maksymalnego poziomu 290%;

¹ Według wartości bilansowej brutto.

- 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie 0% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 75% ich udziału w portfelu kredytowym sektora niefinansowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:
 - a) 50% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
- 2) stosowanie szczegółowych limitów LtV , na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 90% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie,
 - c) 75 % w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej;
 - d) 80% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie;
- 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników indywidualnych, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci gruntów rolnych, nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 25 lat.
- 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie,
 - b) zlecenie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 15% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 1% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 20% ich udziału w portfelu kredytowym sektora niefinansowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 5 lat (z wyłączeniem kredytów na cele mieszkaniowe i konsolidacyjne);
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:
 - a) 50% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

2) Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- 1) ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej,
- 2) w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego, a także sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;

Bank dąży i dba o:

- a) swój wizerunek zewnętrzny jako instytucji zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych wytyczonych celów,
- 3) w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów

służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze,

- 4) w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli celem jest dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3) Ryzyko walutowe

Bank nie prowadzi działalności dewizowej.

4) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- 2) realizowanie strategii finansowania;
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności (zgodnie z wytycznymi KNF), przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;

- 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
- 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od osób prywatnych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia; postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku Zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

5) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 23,00% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 24,00% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego i przeszacowania łącznie.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do 5 lat na maksymalnym poziomie 2,00% funduszy własnych;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

6) Ryzyko kapitałowe

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14,00%;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 14,00%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 14,00%;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 65%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił co najmniej 85% funduszy Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
- 2) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku ;
- 3) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt 3), 4) i 5);
- 4) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 5) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

7) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a. zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie);
 - b. działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą strukturą organizacyjną w Banku funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- 1) w ramach pierwszego poziomu funkcjonują: Oddziały, Filie, Zespół ds. Kadr i Administracji, Główny Księgowy, Zespół Finansowo-Księgowy, Stanowisko ds. Teleinformatycznych, Stanowisko Analiz Kredytowych (dotyczy pojedynczej transakcji).
- 2) w ramach drugiego poziomu funkcjonują:
 - a. Stanowisko ds. analiz ryzyka,
 - b. Stanowisko ds. monitoringu, restrukturyzacji i windykacji,
 - c. Komórka ds. ryzyka braku zgodności (Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej).

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójne ze strategią działania Banku oraz strategią zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów,
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
 - ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
 - ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%,
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kredytowych.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Maksymalne limity wewnętrzne determinujące strukturę kredytów ogółem:	
Rodzaj kredytowanego podmiotu	
Podmioty gospodarcze	85%
Jednostki samorządu terytorialnego	45%
Osoby fizyczne	35%
EKZH	75%
Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej	
Kredyty inwestycyjne	80%

Kredyty obrotowe	35%
Kredyty na działalność gospodarczą związaną z rolnictwem	80%
Kredyty na pozarolniczą działalność gospodarczą	45%
Limity determinujące maksymalne kwoty jednostkowe	
Kredyt na działalność gospodarczą	1 000 000,00 zł
Kredyt preferencyjny na finansowanie działalności rolniczej i przetwórstwa rolno - spożywczego:	
- podstawowa działalność rolnicza	750 000,00 zł
- przetwórstwo rolno-spożywcze	750 000,00 zł
Kredyt konsumpcyjny	255 550,00
Kredyt mieszkaniowy	450 000,00
Gwarancja lub poręczenie udzielone na zlecenie	500 000,00
Limity określające max okres kredytowania (w latach)	
Kredyt inwestycyjny komercyjny	15
Kredyt obrotowy komercyjny	15
Kredyt w rachunku bieżącym	5
Kredyt mieszkaniowy	25
Kredyt konsumencki gotówkowy	5
Kredyt w ROR	5
Pożyczka hipoteczna	25
Kredyt konsolidacyjny	25
Kredyt hipoteczny	15
Maksymalny udział ekspozycji kredytowych , w których dokonano odstępstw skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym ogółem	10%
Maksymalny udział ekspozycji zagrożonych w kapitałach własnych	5%
Maksymalny poziom wskaźnika należności zagrożonych w należnościach ogółem	0,35%
Minimalny poziom wskaźnika orezerwowania	50%
Maksymalny limit koncentracji w jeden podmiot lub podmioty powiązane	25% uznanego kapitału
Maksymalny limit koncentracji wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym stanowisko kierownicze	25% uznanego kapitału
Maksymalny limit na łączną kwotę ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów dla dużych ekspozycji	290% uznanego kapitału
Maksymalny limit na łączną kwotę ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów dla indywidualnie istotnych ekspozycji	250% uznanego kapitału
Limit wewnętrzny określający zaangażowanie w jeden podmiot lub podmioty powiązane dla nowych ekspozycji	15% uznanego kapitału
Maksymalny limit koncentracji w ten sam sektor gospodarczy, wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami do uznanego kapitału	
- Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	250%
- Przetwórstwo przemysłowe	5%
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	10%
- Budownictwo	40%
- Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych	50%
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	15%
- Transport, gospodarka magazynowa, informacja i komunikacja	10%
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	200%
- Edukacja	5%
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5%
- Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, pozostała działalność usługowa	15%
- Działalność związana z obsługą nieruchomości	5%
Maksymalny limit koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia do uznanego kapitału	
- Weksel własny i poręczenie wekslowe	250%

- Poręczenie cywilne	150%
- Zastaw rejestrowy	50%
- Przewłaszczenie na rzecz ruchomej	30%
- Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	100%
- Hipoteka pozostała	250%
- Blokada środków pieniężnych	20%
- Cesja wierzytelności	15%
- Kaucja	5%
- Gwarancja	10%
- Poręczenie	5%
- Ubezpieczenie kredytu	20%
- Pozostałe zabezpieczenia	5%
Limity wewnętrzne determinujące strukturę portfela EKZH	
Ze względu na rodzaj zabezpieczenia	
Udział EKZH w ekspozycjach kredytowych sektora niefinansowego	90%
Udział EKZH (zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi) w TIER I	85%
Udział EKZH (zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi) w TIER I	200%
Udział EKZH w uznanym kapitale	350%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których celem kredytowania nie jest nieruchomość w portfelu EKZH	30%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których nieruchomość stanowiąca zabezpieczenie nie jest własnością kredytobiorcy w portfelu EKZH	30%
Udział ekspozycji zagrożonych w EKZH	1%
Maksymalne limity dotyczące DEK do limitu ogólnego ekspozycji sektora niefinansowego	
Maksymalny udział DEK w ekspozycjach sektora niefinansowego	20%
Ze względu na rodzaj produktu	
Maksymalny udział limitów w rachunkach ROR w DEK	35%
Maksymalny udział kredytów gotówkowych w DEK	60%
Maksymalny udział kredytów sezonowych w DEK	1%
Maksymalny udział kredytów samochodowych w DEK	15%
Maksymalny udział kredytów mieszkaniowych w DEK	60%
Maksymalny udział ekspozycji zagrożonych (wartości nominalne) w DEK	1%
Maksymalny udział DEK w funduszach własnych/uznanym kapitale	50%
Maksymalny udział kredytów balonowych w DEK	5%
Maksymalny udział kredytów udzielonych na warunkach niestandardowych w DEK	8%
Maksymalny udział kredytów niezabezpieczonych w DEK	3%
Limity dotyczące koncentracji w ramach poszczególnych produktów	
Kredyty finansujące nieruchomości mieszkalne	100%
Kredyty finansujące nieruchomości komercyjne rolne	200%
Kredyty finansujące nieruchomości komercyjne inne niż rolne	3%

2) Ryzyko operacyjne, w tym ryzyko braku zgodności

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce,
 - na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,
- w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka,
- ocenę ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu,
- roczną informację o usługach płatniczych.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Globalny limit strat	0,20% uznanego kapitału
Globalny limit strat operacyjnych brutto z tytułu incydentów bezpieczeństwa związanych z płatnościami internetowymi	0,50% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego
Wartości progowe sum strat (w tys. zł) z podziałem na rodzaje zdarzeń globalnego limitu strat:	
1. Oszustwo wewnętrzne	0
2. Oszustwo zewnętrzne	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	1
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	15
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	3

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności bieżącej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limit luki niedopasowania	
Przedział do 1 miesiąca	Min 1,00
Przedział do 3 miesięcy	Min 1,00
Przedział do 6 miesięcy	Min 1,00
Przedział do 12 miesięcy	Min 1,00
Powyżej 1 roku	Max 1,00
Powyżej 2 lat	Max 1,00
Powyżej 5 lat	Max 1,00
Powyżej 10 lat	Max 1,00
Powyżej 20 lat	Max 1,00
Max limit wielkości luki odnoszącej się do relacji pomiędzy zapadalnością aktywów i zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi, a wymagalnością pasywów i zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi w przedziale od 1 do 7 dni	5 000 tys. zł
Wskaźnik globalnej luki płynności	Min 1,00
Pozostałe limity	
Udział zobowiązań pozabilansowych w aktywach netto	Max 12%
Udział depozytów stabilnych w depozytach ogółem	Min 55%
Udział depozytów stabilnych w sumie bilansowej	Min 35%
Udział kredytów brutto w depozytach ogółem	Max 100%
Udział kredytów netto w aktywach netto	Max 80%
Udział kredytów netto w depozytach ogółem	Max 100%
Udział depozytów niestabilnych w sumie bilansowej	Max 40%
Udział zobowiązań pozabilansowych w funduszach własnych	Max 60%
Udział kredytów brutto w depozytach stabilnych	Max 200%
Wskaźnik osadu dla depozytów ogółem	Min 70%
Wskaźnik LCR	Min 110%
Wskaźnik NSFR	Min 112%

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych,
- w oparciu o:
- Lukę stopy procentowej,
 - ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku oraz fundusze własne,
 - analizę wskaźników,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,

- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Udział luki skumulowanej w aktywach oprocentowanych, w rozbiciu na poszczególne przedziały czasowe oraz ogólnie	+/-0,25
Limit luki niedopasowania dla przedziałów przeszacowania stóp procentowych powyżej 12 miesięcy	
Powyżej 1 roku do 5 lat	2% funduszy własnych
Powyżej roku powyżej 5 lat	1% funduszy własnych
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania (100 pb) do kapitału uznanego Banku	Max 5%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania (100 pb) do annualizowanego wyniku odsetkowego Banku	Max 23%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego (100 pb) do annualizowanego wyniku odsetkowego Banku	Max 24%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego (200pb) do annualizowanego wyniku finansowego Banku	Max 100%
Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego (200pb) do wartości funduszy własnych	Max 5%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku przy założeniu równoległego przesunięcia krzywej dyskontowej zero kuponowej o +/- 200 p.b. w odniesieniu do funduszy własnych Banku	Max 2 %
Maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku przy założeniu równoległego wzrostu/spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej o +/- 250 p.b. w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I	Max 1%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku przy założeniu wzrostu/spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o +/- 350 p.b. i spadku/wzrostu zero kuponowej dla długoterminowych stóp procentowych (powyżej 1 roku) o +/- 150 p.b. w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I	Max 1%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku przy założeniu wzrostu/spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o +/- 350 p.b. w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I	Max 1%
Dopuszczalne limity wskaźników ekonomicznych z zakresu stopy procentowej	
Udział aktywów oprocentowanych w aktywach netto	Min 85%
Udział pasywów oprocentowanych w sumie bilansowej	Min 65%
Wskaźnik zyskowności aktywów oprocentowanych	Min 3,30%
Wskaźnik rozpiętości odsetkowej	Min 2,50%
Wskaźnik marży odsetkowej	Min 2,90%
Limit dla poszczególnych portfeli pozycji bilansowych	
udział aktywów, których oprocentowanie uzależnione jest od zmiennej stawki zależnej od redyskonta weksli NBP w aktywach przychodowych pracujących	Max 10%
udział aktywów, których oprocentowanie uzależnione jest od zmiennej stawki zależnej od stawek WIBID/WIBOR w aktywach przychodowych pracujących	Max 90%
udział aktywów, których oprocentowanie uzależnione jest od zmiennej stawki zależnej od decyzji Zarządu w aktywach przychodowych pracujących	Max 10%
udział aktywów, których oprocentowanie uzależnione jest od stałej stawki zależnej od stawek WIBID/WIBOR w aktywach przychodowych pracujących	Max 60%

udział aktywów, których oprocentowanie uzależnione jest od stałej stawki zależnej od decyzji Zarządu w aktywach przychodowych pracujących	Max 10%
udział pasywów, których oprocentowanie uzależnione jest od zmiennej stawki zależnej od stawek WIBID/WIBOR w pasywach przychodowych pracujących	Max 10%
udział pasywów, których oprocentowanie uzależnione jest od zmiennej stawki zależnej od decyzji Zarządu w pasywach przychodowych pracujących	Min 70%
udział pasywów, których oprocentowanie uzależnione jest od stałej stawki zależnej od decyzji Zarządu w pasywach przychodowych pracujących	Max 1%
Limit udziału skumulowanej luki przeszacowania w wartości bilansowej aktywów	Max 0,20

5) Ryzyko walutowe

Bank nie prowadzi działalności dewizowej

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- ocenę współczynników kapitałowych,
- ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W Banku stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	50%
- kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe	48%
- dodatkowy wymóg kapitałowy	2%
Ryzyko operacyjne	10%
- kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne	9%
- dodatkowy wymóg kapitałowy	1%
Ryzyko płynności	2%
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	2%
Ryzyko kapitałowe	1%
Kapitał wewnętrzny	65%

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku Spółdzielczego w Lubyczy Królewskiej oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	25,32 %
Ryzyko operacyjne	3,95 %

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

W zakresie art. 435 ust. 2 Bank informuje, że wszyscy Członkowie Zarządu Banku nie zajmują stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich.

Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o którym mowa w art. 113 ust. 7 Rozporządzenia CRR, lub podmiotach, w których bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 36 Rozporządzenia CRR.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedności

Rada Nadzorcza składa się z 7 członków powołanych przez Zebranie Przedstawicieli na 4-letnią kadencję. Podstawową misją Rady jest wykonywanie funkcji nadzorczej. Rada sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach. Członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia spraw i dają rękojmię należytego wykonania powierzonych im obowiązków. Reprezentują wysoki poziom etyczny oraz są w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą w sposób właściwy wykonywać funkcje w Radzie Nadzorczej, a szczególnie jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem. Skład liczebny Rady jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej działalności.

Bank uwzględniając przepisy Wytocznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w sprawie oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego, osób pełniących najważniejsze funkcje oraz Statutu Banku, dokonuje oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej i członków Zarządu oraz Zarządu działających jako organ kolegialny.

Ocena indywidualna dokonywana jest w odniesieniu do każdego członka Rady Nadzorczej i Zarządu z osobna. Ocena kolegialna dokonywana jest w stosunku do całego składu osobowego Rady Nadzorczej i Zarządu.

Celem oceny jest stwierdzenie czy członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku posiadają odpowiedni zakres wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie członków Zarządu Banku. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.

Wszyscy członkowie Zarządu Banku zgodnie z dokonaną za 2019 rok oceną Rady Nadzorczej Banku spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe. Ocena Rady Nadzorczej odbywa się co dwa lata.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonuje Komitet Audytu Rady Nadzorczej, który wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem. Komitet Audytu w 2019 roku odbył 6 protokołowanych posiedzeń.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) o charakterze strategicznym dla Banku,
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4) ocena adekwatności kapitałowej,
- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku (ryzyko biznesowe), uwzględniającej:
 - a) wykonanie planu ekonomiczno-finansowego (w tym przez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne),
 - b) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
 - c) strukturę przychodów i kosztów,
 - d) wyniki osiągane na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
 - e) uzyskane wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka.
- 6) realizację zadań wynikających z regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
- 7) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego.

Raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp*	Pozycja	Kwota
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	394 000
2	Zyski zatrzymane	0
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	9 253 025
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	100 000
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	9 747 025
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	0
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	0
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	0
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	0
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	0
29	Kapitał podstawowy Tier I	9 747 025

33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	0
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	9 747 025
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0
58	Kapitał Tier II	0
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	9 747 025
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	35 660 783
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	27,33
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	27,33
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	27,33
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	10%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,33%

72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	1 604 000
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	0
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

1. Fundusze własne Banku obejmują:
 - 1) kapitał Tier I;
 - 2) kapitał Tier II.
2. Kapitał Tier I Banku obejmuje:
 - 1) kapitał podstawowy Tier I, na który składają się:
 - a) wpłacony fundusz udziałowy,
 - b) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody KNF,
 - c) niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po podjęciu przez Bank decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy,
 - d) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów:
 - fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - kapitał z aktualizacji instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,

- e) kapitał rezerwowy (definiowany jako suma kapitału zasobowego oraz rezerwowego),
- f) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej;
- 2) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:
 - a) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
 - b) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych Tier I, jeżeli KNF uznała, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - d) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,
 - e) strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, w tym utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek, których skutki nie zostały odniesione na fundusze,
 - f) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - g) pozycje, które należy odliczyć od pozycji dodatkowych w Tier I, których wartość przekracza wartość kapitału dodatkowego Tier I;
 - h) dodatkowe korekty wartości jako 0,1% sumy wartości wycenionych według wartości godziwej;
- 3) kapitał dodatkowy Tier I, który stanowi:
 - a) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 52 CRR (*aktualnie banki nie posiadają takich instrumentów*),
 - b) w ramach korekt okresu przejściowego – obligacje zaliczone do funduszy własnych Banku na podstawie Uchwały KNF nr 314/2009 z dnia 14 października 2009 r. w sprawie innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy podstawowych banku, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy podstawowych banku; (*jeżeli Bank posiada takie obligacje*);
- 4) pomniejszenia kapitału dodatkowego Tier I:
 - a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - b) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - c) posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do dodatkowego kapitału podstawowego podmiotów sektora, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji,
 - d) pozycje, które należy odliczyć od pozycji Tier II, których wartość przekracza wartość kapitału Tier II.
- 3. Kapitał Tier II Banku obejmuje:
 - 1) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63 CRR;
 - 2) pożyczki podporządkowane;
 - 3) rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% aktywów ważonych ryzykiem z uwzględnieniem warunków określonych w *Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Lubyczy Królewskiej*;
 - 4) pomniejszenia kapitału Tier II:

- a) wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do kapitału Tier II, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
- b) posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
- c) posiadane przez Bank bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji.

Bank wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku. Bank zalicza do funduszy własnych udziały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku po uzyskaniu zgody KNF. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

Bank Spółdzielczy w Lubyczy Królewskiej nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;

- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku);
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe oraz operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 65% .

Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła 29,27%.

W 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem</i>	<i>Wymóg kapitałowy</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	122 120	9770
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 834 442	226 756
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	10 326	826
ekspozycje wobec instytucji	121 264	9 701
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	2 039 714	163 177
ekspozycje detaliczne	4 443 778	355 502
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	18 892 904	1 511 432
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	87 512	7 001
ekspozycje kapitałowe	1 610 529	128 842
inne pozycje	684 631	54 770
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		2 467 776

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	2 468
• operacyjne	385
RAZEM	2 853

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Do klas ekspozycji których dotyczy niewykonanie zobowiązania Bank zalicza ekspozycje, w przypadku których przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 zł, natomiast w przypadku pozostałych klas ekspozycji – 3000,00 zł.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z wewnętrzną procedurą, przy czym na ryzyko kredytowe tworzy się, aktualizuje co do wysokości oraz rozwiązuje najpóźniej w ostatnim dniu

miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych, w tym kategorie istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>wartość tys. zł</i>	<i>Czy kategoria jest istotna tak/nie</i>
wobec rządów centralnych lub banków centralnych	309	NIE
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	14 172	NIE
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	52	NIE
ekspozycje wobec instytucji	16 378	NIE
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	2 388	NIE
ekspozycje detaliczne	6 921	NIE
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	21 903	NIE
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	58	NIE
ekspozycje kapitałowe	1 611	NIE
inne pozycje	2 666	NIE

Kategorie ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 50% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne kategorie ekspozycji.

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

W zakresie struktury geograficznej przyjmuje się, że terenem działania Banku jest powiat tomaszowski i powiaty ościennie tj.: biłgorajski, lubaczowski, hrubieszowski oraz zamojski. W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty i województwa.

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	15 348
Przetwórstwo przemysłowe	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	43
Budownictwo	1 964
Handel hurtowy i detaliczny naprawa pojazdów samochodowych	1 008
Działalności związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	500
Transport, gospodarka magazynowa, informacja i komunikacja	90
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	14 172
Edukacja	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką, rekreacją i pozostała działalność usługowa	971

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość tys. zł</i>
do 1 miesiąca	410
1 – 3 miesięcy	808
3 – 6 miesięcy	1 288
6 – 12 miesięcy	2 925
1 rok – 2 lat	5 199
2 lata – 5 lat	14 043
5 lat – 10 lat	13 774
10 lat – 20 lat	4 937
powyżej 20 lat	547

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych i branż

Podział ekspozycji kredytowych zagrożonych dla istotnych regionów geograficznych i branż przedstawia się następująco:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Poniżej standardu</i>	<i>wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
<i>Istotna branża</i>			
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	-	-	2 776,94 zł

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe</i>		<i>Saldo końcowe</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	-	-	-	-
<i>Wątpliwe</i>	-	-	-	-
<i>Stracone</i>	3 920,38	1 620,89	2 776,94	1 620,89

8. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

Bank na datę informacji nie obsługiwał ekspozycji restrukturyzowanych.

9. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	B	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
	Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1 Kredyty i zaliczki	43 928 065,46	43 811 180,85	116 884,61	2 776,94					2 776,94			2 776,94
2 Banki centralne												
3 Instytucje rządowe		14 172 315,36										
4 Instytucje kredytowe												
5 Inne instytucje finansowe												
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe		2 309 837,00										
7 W tym MŚP		2 309 837,00										

8	Gospodarstwa domowe		27 329 028,49	116 884,61							2 776,94				
9	Dłużne papiery wartościowe														
10	Banki centralne														
11	Institucje rządowe														
12	Institucje kredytowe														
13	Inne instytucje finansowe														
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe														
15	Ekspozycje pozabilansowe														
16	Banki centralne														
17	Institucje rządowe														
18	Institucje kredytowe														
19	Inne instytucje finansowe														

2	Przedsiębiorstwa niefinansowe													
2	Gospodarstwa domowe													
2	łącznie	43 928 065,46	43 811 180,85	116 884,61	2 776,94					2 776,94				

Legenda:

	poła, których wypełnianie jest obowiązkowe
	poła, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	poła zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobstęgiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP , formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązujących przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane > 2 lata<=5 lat

10. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw				Skumulowane odpisanie częściowe		Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
Ekspozycje obsługiwane	Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw			Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
	W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3	W tym etap 1	W tym etap 2				
1 Kredyty i zaliczki	43 928 065,46		2 776,94			21 120,00		2 776,94			
2 Banki centralne											
3 Instytucje rządowe	14 172 315,36										
4 Instytucje kredytowe											
5 Inne instytucje finansowe											
6 Przedsiębiorstwa	2 309 837,00										

[illegible]

Legenda:

	poła, których wypełnianie jest obowiązkowe
	poła, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	poła zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości
	poła zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

11. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

Nie dotyczy.

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Bank nie stosuje technik ograniczania ryzyka kredytowego.

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Ocena wiarygodności kredytowej</i>		
	<i>Fitch Ratings</i>	<i>Moody's Investors Service</i>	<i>Standard and Poor's Ratings Services</i>
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Wartość ekspozycji (w tys.zł)</i>
1	0

VIII. Ryzyko rynkowe

Nie dotyczy.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 385 tys. zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2019 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzenia</i>	<i>Wartość straty tys. zł</i>
1. Oszustwo wewnętrzne	0
2. Oszustwo zewnętrzne	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia i bezpieczeństwa w miejscu pracy	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0
6. Zakłócenia działalności Banku i awarie systemu	1
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	0

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> • <i>zyski kapitałowe</i> • <i>zamiar strategiczny</i>	<i>Zasady wyceny</i>
Akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	Według ceny nabycia
Udział członkowski w Spółdzielni Spółdzielczy System Ochrony SGB	zamiar strategiczny	Według ceny nabycia

Wartość bilansowa i godziwa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>
Bankowe papiery wartościowe SGB-BANK S.A seria G	352 650, 69
Bankowe papiery wartościowe SGB-BANK S.A seria E	402 878, 24

Na dzień 31.12.2019 roku Bank posiadał 8 540 akcji imiennych SGB-Banku S.A. w Poznaniu o ogólnej wartości nominalnej 854 000,00 zł.

Bank posiada również 750 sztuk Bankowych Papierów Wartościowych SGB-Banku S.A. o wartości nominalnej 1 000,00 zł każdy, które zostały zakwalifikowane jako inwestycje efektywnej stopy procentowej. Łączna wartość bilansowa Bankowych Papierów Wartościowych SGB-Banku S.A. wynosiła 755 528,93 zł.

Bank posiadał 1 udział członkowski w SSO SGB w Poznaniu w wysokości 1000,00 zł.

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stawki referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 11,05% sumy bilansowej.

W przypadku spadku stóp procentowych o 200 pb. wynik odsetkowy Banku w skali 12 miesięcy zmniejszy się o 682,99 tys. zł., tj. 115,37% annualizowanego wyniku brutto oraz 7,01% funduszy własnych.

Wynik pomiaru spadku stóp procentowych o 200 pb. na bilansową zaktualizowaną wartość kapitału jest niski i wynosi -122 tys. zł, stanowiąc 1,25% funduszy własnych, co wynika z braku pozycji z terminami przeszacowania powyżej 1 roku. Natomiast zmiana wartości ekonomicznej Banku na skutek wzrostu stóp procentowych o 200 punktów bazowych wyniosłaby 136 tys. zł. i stanowiłaby 1,40% funduszy własnych.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Bank wprowadził „Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze”, która została zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/02/2012 z dnia 08.05.2012 roku.

Do celów niniejszej polityki przyjmuje się, że osobami zajmującymi kierownicze stanowiska (pełniące istotne funkcje) w Banku, i mającymi istotny wpływ na profil ryzyka, w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF są członkowie Zarządu Banku.

W procesie ustalania parametrów zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska uwzględnia się ocenę efektów ich pracy.

W związku z tym, że zostały spełnione warunki dotyczące możliwości wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń określone w powyższej procedurze, zgodnie z Uchwałami Rady Nadzorczej, Członkowie Zarządu Banku otrzymali w 2019 roku premię za 2018 rok, która stanowiła średnio 8,30% wynagrodzenia zasadniczego.

Ocena efektów pracy członka Zarządu Banku dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego i obejmuje 3 lata, tzn. rok miniony oraz 2 poprzednie. Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m. in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- 1) Zysku netto,
- 2) Zwrotu z aktywów (ROA),
- 3) Łącznego współczynnika kapitałowego,
- 4) Wskaźnika płynności LCR oraz

kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagrodzenia to:

- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie,
- 2) pozytywna ocena kwalifikacji,
- 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy.

Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku ustalana jest w wysokości nie wyższej niż 5% rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 10% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka na dzień 31.12.2019 roku przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	Liczba osób	Obszar działalności	Wynagrodzenie stałe brutto w PLN	Wynagrodzenie zmienne (% w stosunku do wynagrodzenia zasadniczego)	Liczba osób uzyskujących odprawy w 2019 roku
Zarząd	3	zarządzanie Bankiem	124 200	8,30%	0

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - *komórka zarządzania „wolnymi środkami”* odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową – Wiceprezes Zarządu ds. finansowych (Główny Księgowy), Zespół finansowo-księgowy
 - *Oddziały Banku* odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów,
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego *komórka monitorowania ryzyka* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie – Prezes Zarządu, Stanowisko ds. analiz ryzyka.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 70% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie

Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nieprzeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank nie wykazywał nadwyżki płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum).

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys.zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	-

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	482,47%	100%
Wskaźnik LCR	182%	80%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	3 936 tys. zł	3 733 tys. zł	3 530 tys. zł	4 083 tys. zł
Wpływy środków pieniężnych netto	6 261 tys. zł	5 668 tys. zł	5 880 tys. zł	6 493 tys. zł
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	251,42%	226,98%	187,60%	181,83%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta (z pozabilansem)	8 858,79	-361,59	-554,72
Luka bilansowa skumulowana (z pozabilansem)	1 273,67	-7 585,12	-7 223,52

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania: (wypisać z rejestru alternatywnych źródeł finansowania)

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	-	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 551 648,18 zł	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 116 981,04 zł	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	64 881 061
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	1 576 393
7	Inne korekty	-
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	66 457 454

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	64 881 061
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	0
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	64 881 061
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	1 576 393
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	0
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	0
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	9 747 025
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	0
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	14,67

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	64 881 061

EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	-
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	64 881 061
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	309 173
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	14 223 844
EU-7	Instytucje	16 377 655
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	21 273 067
EU-9	Ekspozycje detaliczne	6 456 338
EU-10	Przedsiębiorstwa	1 905 901
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	58 341
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	4 276 742

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	-

XV. Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Składniki aktywów są traktowane jako obciążone jeżeli zostały zastawione lub podlegały jakimkolwiek formom ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie mogłoby zostać swobodnie wycofane (np.: w celu zastawienia dla potrzeb finansowych).

Według stanu na 31.12.2019 r. Bank nie posiadał aktywów obciążonych.

Kluczowe wskaźniki w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku

Lp	Rodzaj ryzyka	wyszczególnienie	31.12.2019	Poziom akceptowany	Poziom tolerowany	Punkt ostrzegawczy	Poziom nieakceptowany
1.	Ryzyko kapitałowe	łączny współczynnik kapitałowy (%)	27,33	poniżej 17,00%	od 17,00 % do 14,01%	14,00%	poniżej 14,00%
2.	Ryzyko kredytowe	wskaźnik jakości aktywów (należności zagrożone/należności ogółem) (%)	0,01	poniżej 0,35%	od 0,35% do 0,99%	1,00%	powyżej 1%
		udział kredytów w sumie bilansowej (%)	67,31	poniżej 80,00%	od 80,00% do 90,99%	91,00%	powyżej 91%
	Ryzyko koncentracji zaangażowań	Udział dużych zaangażowań* w stosunku do uznanego kapitału	197,89	poniżej 290,00%	od 290,00 % do 299,99%	300,00%	powyżej 300,00%
3	Ryzyko płynności	wskaźnik pokrycia kredytów depozytami (%) (kredyty/depozyty)	81,13	poniżej 95,00%	od 95,00% do 120,99%	121,00%	powyżej 121%
		Udział depozytów stabilnych w depozytach w (%)	73,06	powyżej 55,00%	od 55,00% do 40,01 %	40,00%	poniżej 40 %
4	Ryzyko stopy procentowej	marża odsetkowa (%)	3,06	powyżej 2,90%	od 2,90 % do 2,75%	2,74%	poniżej 2,74%
		spadek wartości annualizowanego dochodu odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego	22,3	poniżej 24,00%	od 24,00 % do 24,99 %	25,00%	powyżej 25%
		ROE netto (narastająco w ciągu roku)	5,24	powyżej 4,00%	od 4,00 % do 3,61 %	3,60%	poniżej 3,60 %
		ROA netto (narastająco w ciągu roku)	0,8	powyżej 0,60%	od 0,60% do 0,50 %	0,49%	poniżej 0,49%
5	Ryzyko operacyjne	udział wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego w stosunku do funduszy własnych	3,95	poniżej 8,00%	od 8,00% do 9,49%	9,50%	powyżej 9,5 %

6	Wskaźniki wynikające z uczestnictwa Banku w Systemie Ochrony SGB	wskaźnik dźwigni finansowej	14,67	powyżej 12,00%	od 12,00% do 10,00%	9,99%	Poniżej 9,99%
		wskaźnik C/I	76,35	poniżej 76,50%	od 76,50% do 84,99%	85,00%	Powyżej 85,00%
		pokrycie annualizowanym wynikiem finansowym brutto należności zagrożonych netto	BNZ**	powyżej 1000,00%	od 1 000,00 % do 10,50%	10,49%	Poniżej 10,49%
		pokrycie rezerwami celowymi należności zagrożonych brutto	100,00	powyżej 50,00%	od 50,00% do 40,01%	40%	poniżej 40,00%
		wskaźnik LCR	1,82	powyżej 1,10	od 1,10 do 1,01	1	poniżej 1,00
		pokrycie depozytami powiększonymi o fundusze własne kredytów powiększonych o majątek trwałe	144,44	powyżej 110,00%	od 110,00% do 105,01%	105%	Poniżej 105,00%
		zaangażowanie Banku w kapitał akcyjny Banku Zrzeszającego	1,4	powyżej 0,60%	od 0,60% do 0,52%	0,51%	poniżej 0,50%
		wskaźnik NSFR	131,35	powyżej 112,00%	od 112,00% do 111,01%	111,00%	poniżej 111,00%

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Lubyczy Królewskiej oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszej Informacji dotyczącej ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji podlegających ujawnieniu zgodnie z art. 431-455 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, a także art. 111a ust. 4 Ustawy Prawo Bankowe według stanu na 31.12.2019 roku są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii działania Banku.

ZARZĄD
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W LUBYCZY KRÓLEWSKIEJ

